

M.A. (SANSKRIT) Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov-2021 (OLD COURSE)
VEDANTASASTRA: UPANISAD (ELECTIVE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો. (૧૪)
 Translate with necessary notes and two of the following: (14)
૧. ન તત્ર ચક્ષુર્ગચ્છતિ ન વાગ્ ગચ્છતિ નો મનો
 ન વિદ્મો ન વિજાનીયો યથૈતદનુશિષ્યાત્।
 અન્યદેવ તદં વિદિતાદથો અવિદિતાદધિ
 ઇતિ શુશ્રુમ પૂર્વેષાં યે નસ્તદ્ વ્યાચચક્ષિરે॥
 ૨. તન્મનસા ન મનુતે યેનાહુર્મનો મતમ્।
 તદેવ બ્રહ્મ સ્વં વિદ્ધિ નેદં તદિદમ્ભુપાસતે॥
 ૩. બ્રહ્મ હ દેવેભ્યો વિજિગ્યે। તસ્ય હ બ્રહ્મણો વિજયે દેવા
 અમહીયન્ત। ત એઅન્તાસ્માકમેવાયં વિજયોડસ્માકમેવાયં મહિમેતિ।
 ૪. તદૈષાં વિજિજ્ઞૈ તેભ્યો હ પ્રાદુર્ભવ। તન્ન વવ્યજાનાન્ત કિમિદં યામમિતિ।
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નો અનુવાદ કરો અને વિગતવાર સમજાવો. (૧૪)
 Translate any two of the following verses and Explain briefly. (14)
૧. બહિઃપ્રજ્ઞા વિભુર્વિશ્વા હયન્તઃ પ્રજ્ઞસ્તુ વૈજસઃ।
 ધનપ્રજ્ઞસ્તથા પ્રજ્ઞા એક એવ ત્રિધા સ્મૃતઃ॥
 ૨. નાડડત્માનં ન પરાંશ્ચેવ ન સત્યં નાપિ ચાનૃતમ્।
 પ્રજ્ઞઃ કિશ્ચન સઘેવેતિ તુર્યં તત્સર્વદ્રુક સદા॥
 ૩. અનિશ્ચિતા તથા અજ્જુરન્ધકારે વિકલ્પિતા।
 અર્પધારાદિભિર્ભવૈસ્તદ્વદાત્મા વિકલ્પિતઃ॥
 ૪. ન નિરોધો ન ચોત્પતિર્ન બદ્ધો ન ચ સાધકઃ।
 ન મુમુક્ષુર્ન વૈ મુક્ત ઇત્યેષા પરમાર્થતા॥
- પ્રશ્ન.૩ ઉપનિષદોનો વાર્ણવિષય સ્પષ્ટ કરો વિસ્તૃત યર્થા કરો. (૧૪)
 Describe detail ઉપનિષદાનાં વર્ણવિષયઃ । (14)
- પ્રશ્ન.૪ કેનોપનિષદનું વિષયવસ્તુ સવિસ્તર વર્ણવો. (૧૪)
 Discuss with detail content of કેનોપનિષદઃ । (14)
- અથવા/OR
- કેનોપનિષદનું તત્ત્વચિંતન સવિસ્તર વર્ણવો.
 Discuss in details on તત્ત્વચિન્તન of કેનોપનિષદઃ ।
- પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
 Write a short note (Any two) (14)
૧. માંડુક્યોપનિષદસ્ય શાન્તિપાઠઃ।
 ૨. 'કેનોપનિષદ' શીર્ષકઃ ।
 ૩. ઈશોપનિષદ પરિચયઃ
 ૪. બ્રહ્મજ્ઞાન।